

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13

ROZDZIAŁ I

BANKI I SYSTEM BANKOWY

1. Początki rozwoju bankowości i banków	17
2. Istota banku i instytucji kredytowej	22
3. Bank jako pośrednik finansowy	25
4. Bank jako instytucja zaufania publicznego	29
5. Funkcje banków w gospodarce rynkowej	32
6. Pojęcie i struktura systemu bankowego	36
7. Czynniki kształtujące współczesne systemy bankowe	37
8. Cechy współczesnych systemów bankowych – rodzaje banków operacyjnych	39

ROZDZIAŁ II

BANKI NA RYNKU FINANSOWYM I STABILNOŚĆ FINANSOWA

1. Istota systemu finansowego	43
2. Rodzaje rynków finansowych	45
3. Modele systemu finansowego	48
4. Banki a inni uczestnicy rynku finansowego	50
5. Innowacje finansowe	54
6. Konkurencja na rynku bankowym	58
7. Integracja podmiotów rynku finansowego	64
8. Stabilność rynków i kryzysy finansowe	69
8.1. Stabilność finansowa i przyczyny jej utraty	69
8.2. Ryzyko systemowe i kryzysy finansowe	71

ROZDZIAŁ III
BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMU BANKOWEGO

1. Sieć bezpieczeństwa finansowego (<i>financial safety net</i>)	75
2. Regulacje działalności bankowej	77
2.1. Przyczyny regulacji	77
2.2. Prawo bankowe	79
2.3. Rodzaje regulacji w prawie bankowym	81
2.4. Tajemnica bankowa	83
3. Nadzór nad bankami (nadzór bankowy)	88
3.1. Pojęcie, cechy i cele nadzoru	88
3.2. Zadania i funkcje nadzoru	90
3.3. Modele nadzoru bankowego	92
3.4. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego	93
3.5. Nowy Europejski System Nadzoru Finansowego	95
3.6. Komisja Nadzoru Finansowego – nadzór nad bankami w Polsce	100
4. Systemy gwarantowania depozytów	102
4.1. Powody utworzenia systemów gwarantowania	102
4.2. Działalność systemów gwarantowania	103
4.3. Bankowy Fundusz Gwarancyjny – instytucja gwarantująca depozyty w Polsce	106
5. Kryzysy bankowe i podejmowane działania na rzecz banków	111
6. Międzynarodowe bezpieczeństwo finansowe i kryzysy	114
6.1. Międzynarodowa i europejska współpraca	114
6.2. Bank Światowy (BŚ) i Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW)	118
6.3. Międzynarodowy kryzys finansowy XXI w. – ogólna charakterystyka	122

ROZDZIAŁ IV
BANKOWOŚĆ CENTRALNA

1. Bank centralny – geneza, cele i niezależność	125
2. Funkcje banku centralnego	128
3. Polityka pieniężna banku centralnego	129
3.1. Istota i cele polityki pieniężnej	129
3.2. Stopy procentowe banku centralnego	130

3.3. Instrumenty polityki pieniężnej	133
4. Bank centralny jako podmiot sieci bezpieczeństwa.....	137
5. Europejski System Banków Centralnych (ESBC).....	140
5.1. Struktura i zadania	140
5.2. Organy EBC.....	142
5.3. Polityka pieniężna EBC	144
6. Narodowy Bank Polski	146
6.1. Zadania i organy	146
6.2. Polityka pieniężna NBP	148

ROZDZIAŁ V

BANKOWOŚĆ KOMERCYJNA – RODZAJE AKTYWNOŚCI

1. Banki komercyjne – cele banku i interesariusze.....	155
2. Bankowość uniwersalna.....	158
2.1. Zakres działalności i organizacja banku	158
2.2. Usługi bankowości uniwersalnej według polskiego prawa bankowego....	160
2.3. Struktura banków w Polsce.....	163
3. Bankowość inwestycyjna.....	166
4. Bankowość hipoteczna.....	170
4.1. Istota bankowości hipotecznej	170
4.2. Bankowość hipoteczna w Polsce	174
5. Bankowość międzynarodowa	177
6. Bankowość detaliczna i korporacyjna	180
6.1. Klienci banków	180
6.2. Bankowość korporacyjna.....	183
6.3. Bankowość detaliczna.....	186
6.4. Bankowość klientów zamożnych – <i>private banking</i> i <i>wealth management</i> ...	189

ROZDZIAŁ VI

BANKOWOŚĆ ELEKTRONICZNA

1. Istota bankowości elektronicznej i jej zastosowanie	193
2. Bankowość elektroniczna jako kanał dystrybucji usług	197

3. Bankowość terminalowa – bankomaty	199
4. Bankowość telefoniczna	202
5. Bankowość modemowa – <i>home banking, corporate banking</i>	204
6. Bankowość internetowa i bankowość telewizyjna	206
6.1. Charakterystyka bankowości internetowej i telewizyjnej	206
6.2. Fazy rozwoju i modele organizacyjne bankowości internetowej	208
6.3. Rozwój bankowości internetowej w Polsce.....	212
6.4. Bariery ograniczające bankowość internetową.....	213
7. Regulacje prawne bankowości elektronicznej w Polsce.....	215

ROZDZIAŁ VII

RACHUNKI BANKOWE I USŁUGI DEPOZYTOWE

1. Usługi, czynności i operacje bankowe.....	219
2. Istota rachunku bankowego i podstawowe funkcje	224
3. Umowa rachunku bankowego.....	226
4. Usługi depozytowe – wkłady pieniężne	228
5. Rachunki bankowe dla przedsiębiorstw i jednostek samorządu terytorialnego	230
6. Rachunki i wkłady oszczędnościowe gospodarstw domowych.....	233
7. Rozwój rachunków i depozytów w Polsce	238

ROZDZIAŁ VIII

BANKOWE USŁUGI ROZLICZEŃ PIENIĘŻNYCH

1. Istota i formy rozliczeń pieniężnych.....	243
2. Tradycyjne bezgotówkowe instrumenty płatnicze.....	245
3. Elektroniczne instrumenty płatnicze	248
3.1. Karty płatnicze	248
3.2. Pieniądz elektroniczny	251
3.3. Podstawowe uregulowania prawne kart płatniczych w Polsce.....	254
4. Rozwój bezgotówkowego obrotu płatniczego w Polsce.....	257
5. Międzybankowe systemy płatności	261

ROZDZIAŁ IX

USŁUGI KREDYTOWE I INNE USŁUGI OBARCZONE RYZYKIEM KREDYTOWYM

1. Istota kredytu bankowego i pożyczki	267
2. Regulacje prawne działalności kredytowej.....	270
3. Umowa kredytowa – podstawa stosunków kredytowych.....	272
4. Klasyfikacja kredytów bankowych	277
5. Kredyty udzielane przedsiębiorstwom.....	279
6. Kredyty udzielane gospodarstwom domowym.....	283
7. Rozwój kredytów w Polsce dla sektora niefinansowego	287
8. Usługi alternatywne w stosunku do kredytów	291
9. Gwarancje i poręczenia bankowe	295

ROZDZIAŁ X

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ BANKÓW

1. Istota usług związanych z emisją i obrotem instrumentami finansowymi.....	299
2. Usługi banków w bezpośrednim finansowaniu przedsięwzięć gospodarczych.....	302
3. Sekurytyzacja – nowy sposób finansowania działalności.....	305
4. Instrumenty pochodne.....	309
5. Emisja bankowych papierów dłużnych	315
6. Bankowe inwestycje w papiery wartościowe	317
7. Operacje na rynku międzybankowym	320

ROZDZIAŁ XI

RYZYO W DZIAŁALNOŚCI BANKÓW KOMERCYJNYCH

1. Rodzaje ryzyka bankowego	323
2. Istota i etapy zarządzania ryzykiem bankowym	327
3. Podział działalności banków z punktu zarządzania ryzykiem.....	329
4. Sposoby sterowania ryzykiem bankowym.....	333
5. Pomiar adekwatności kapitałowej banków – Nowa Umowa Kapitałowa (NUK) ..	338

ROZDZIAŁ XII
ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

1. Ryzyko kredytowe pojedyncze i łączne oraz metody ich pomiaru.....	343
2. Narzędzia minimalizacji ryzyka kredytowego.....	346
3. Zdolność kredytowa – podstawowy wymóg kredytowania i metody oceny	349
4. Ocena zdolności kredytowej klientów indywidualnych	352
5. Zdolność kredytowa podmiotu gospodarczego	354
6. Prawne formy zabezpieczenia wierzytelności banku	356
6.1. Istota i rodzaje prawnych zabezpieczeń.....	356
6.2. Zabezpieczenia osobiste	358
6.3. Zabezpieczenia rzeczowe	363
6.4. Wybór formy zabezpieczenia oraz jego wartość	367

ROZDZIAŁ XIII
PODSTAWOWE ELEMENTY SYTUACJI FINANSOWEJ BANKÓW

1. Sprawozdanie finansowe jako źródło informacji.....	371
2. Bilans banku komercyjnego – istota i struktura.....	373
3. Zobowiązania pozabilansowe	380
4. Kapitały własne – rodzaje i funkcje.....	382
5. Rezerwy celowe banków komercyjnych	386
5.1. Istota i funkcje rezerw celowych	386
5.2. Regulacje prawne tworzenia rezerw w Polsce.....	388
6. Wyniki finansowe banków – rachunek zysków i strat.....	390
6.1. Podstawowe przychody i koszty banków	390
6.2. Zysk i wskaźniki rentowności.....	393
6.3. Rachunek zysków i strat oraz rentowność banków w Polsce	395
7. Aspekty finansowe ryzyka bankowego.....	397
7.1. Jakość portfela kredytowego banków komercyjnych.....	397
7.2. Adekwatność kapitałowa banków w Polsce	400
Zakończenie	403
Literatura	407